

Než pravidlo ovšem pravé
jestiž Písmo svaté zdravé,
Bohem samým pověděné
480 a svatými ohlášené
apoštoly i proroky,
v nichž shledáme Božské stopy,
jimiž jdúce kypře právě,
dojdem k té nebeské slávě.
485 Coť se koli s tiem sjednává,
toť jest ovšem pravda pravá.
Té máš ovšem poslúchati
a pro ni se na smrt dáti;
neb ktož pro Bóh aneb Čtenie
490 které trpí bezpravenstvie
aneb život utlý ztratí,
věčnýť jemu Bóh navrátí.
Cožť se tomu pak protiví,
ležť jest, věz to každý živý.
495 Protož súdece náš upriemý,
jakož z Písma světle viemy,
Písmem pravdy doličoval,
ďábla, židy tiem přemáhal;
neb jsúc Duchem naplněni
500 svatým, svatí je mluvili,
a tak kázíc apoštolé
viery celost ovšem celé,
Písmem řeči osnovali,
v svém životě okázali.
505 V tom poslúchaj ty každého,
ještoť radí co dobrého
podlé Písma ctně svatého,
ne z úmysla svého zlého,
jakož to ten sbor učinil,
510 Písmo svaté když otsúdil,
nébrž v křivdu je obrátil,
na tom svú zlost zle oznámil,
po němž sú světle shledáni,

49b

žeť sú Duchem nesebráni
515 svatým, jakož sami pravie,
nebt v něm nenie rozbrojenie,
neb coť od Otce uslyší,
neb ot Syna, toť on líčí.“

V TĚTO KA[PITULE] HORA POROKUJE PRAZE ZRUŠENIE
OBRAZÓV A JICH ZPRZNĚNIE

Vzhlédši Hora pak ku Praze
520 vece: „Mluviš v dvorné váze,
mluviš se mnú něco snáze!
Ját teď poviem tobě naze,
bez zášiku i okolčov.
Vidímť v tobě mnoho zmatkóv,
525 neb jsi zjevně poblúdíla,
proti Bohu prohřešila,
kdyžs obrazy všecy zbila,
druhé blátem zle zprznila,
věduc, žeť jsú na památku
530 nám zděláni a bez zmatku.
Svatý Lukáš pro památku
napsal Krista, jeho matku.
Tváři své Kristus znamenie
ostavilť jest, jinakť nenie.
535 Člověk také i k obrazu
jestiž stvořen vždy Božiemu.
Buoh rozkázal udělati
dva anděly, všecy zlaty,
je do stanu pripraviti,
540 podlé škríně postaviti.
Šalomún pak, mudřec pravý,
slil dva do chrámu obrazy.
Náš teď súdece přešlechetný,
uzřev obraz sám peněžný,
545 však jest toho nic nehyzdil,
aniž řekl jest, by to hřiech byl.

50a

Svatý Pavel nám všem velí
nebeského obraz nésti,
jakož sme zemského nesli, 50b
550 doňadž sme k vieře nevzešli.“

V TĚTO KAPITULE DOLIČUJE PRAHA, ŽE NA TOM
SPRAVEDLIVĚ ČINÍ

Vece Praha, zřeci k Hoře:
„Běda tobě tvého hoře,
žes tak velmi omiežděna
a zlú kněží oslepena.
555 Však jsi někdy snad slýchala,
ale s lehkas málo dbala,
že Bóh, jenž nemóž blúdití
ani koho omýliti,
svému lidu zapověděl
560 obraz mieti, neb jest věděl,
že jest sprostných srdcí úraz
v počest mieti každý obraz.
Potom kázal témuž lidu,
od počátka zvolenému,
565 když by do měst všel své země,
aby vše obrazón plémě
zlámal, zrušil i ztroskotal,
tady zemi očišťoval.
Řekl Bóh obrazy zlámati
570 a rytiny upáliti.
Jinde také jest rozkázal
a týž rozum v tom zavázal
řka: „Neklad' slepému úraza,
totiž hlúpému obraza.“
575 Jistěť právě obraz slove,
nebť obraza z něho plove
sprostným lidem, když klanějí
sě jim nebo obětují 51a
sviece, lampy i kaděnie,

580 jenž jest vždy modloklaněnie.
Protož nechťec se klaněti
tak obrazóm mnozí světí,
jsúť ztrýzněni, lítě zbiti.

Protož, Horo, právě by ty
585 tomu jasně srozuměla,
mně by za zlé v tom neměla,
žeť sem modly ztroskotala,
neb sem blud zly v tom shledala,
anoť se jim vždy klanějí,
590 sviece i vosk obětují.
Příčinuť sem zatracenie
odjala těm, jinakť nenie,
dřeva v cestě polozenie,
o něž nohy urazenie
595 muož se státi snad slepému
neb nedobře vidomému;
to má býti otvrženo,
ovšem čímť jest uraženo
mnohých srdce, porušeno
600 a k modlářství obráceno,
toť má býti vždy zkaženo.
Věz to, Horo, hlúpá ženo,
toť sú tvoji obrazové,
sprostných lidí zlí bohové.
605 Tys pak ovšem prohřešila,
žes obrazy živé zbila
Pána Krista přítomného,
pro něž dojdeš mnoho zlého. 51b

A přesto mě darmo viniš,
610 však od krále svého vidíš,
an obrazy z stříebra, z zlata
zrušil, zlúpil dosti kata,
a tak zlúpiv svatých kosti,
pomocníkom dal své zlosti.
615 Ciesář také, muž ctný, dobrý,

mnohé zrušil sám obrazy,
z zlata všecky udělané.
Udělav z nich zlaté mnohé,
poslal je pak papežovi,
620 totiž Innocenciovi —
— kéž jest z toho porokoval!
Ale zlato míle přijal.
By též tito zlatí byli
a my všecky pořád zbili,
625 otci z Říma je poslali,
ještěť by mu vděčni byli.
Byť Pán Kristus, můj teď sůdce,
jenž vše věci jedná múdře,
žeť jest k spáse obraz, poznal,
630 jistěť by jej mieti kázal,
neb po svatých apoštolých,
věčné pravdy kazatelech,
kázalť se jest svá kázanie
v srdci psáti, ne na stěně,
635 ni obrazem ku paměti.
Nechceť toho má mysl mieti,
byť ostavil obraz který
své osoby nám na zemi.
Ani toho o Lukáši
640 chci věřiti, neb to váži,
že by o tom někde byla
v svatém Písmě světlá změna,
poňadž nenie opuštěno,
coť jest k vieře ctně slušěno.
645 A by to pak pravda bylo,
mněť by to nic neškodilo,
nebť bych já těch nezrušila,
ale kteréžť učinila
lidská ruka za penieze
650 u mém městě v této mieře,
bych modlářstvie vyplenila,
srdce lidská obrátila,
aby Bohu se klaněli

52a

a samému ctně slúžili,
655 ne bych svatě v tom tupila,
ale jich cti povýšila,
ot obrazov odlúčivši
poctu všecku, obrátivši
k Bohu plně, jenž jest svatých
660 král, čest, svátost všech zvolených.

Toť sem, Horo, naplnila,
coť jsem v proctvíví viděla:
z domu Boha já rytiny
zabíem, spolkem i slitiny.
665 Cožť prospievá ta rytina
aneb obraza dutina,
v nížto ducha jistě nenie,
ani sluchu, ni vidění,
jakož píše prorok praví:
670 „Modly budú vše zetríeny;“
a ktož se jim pak klanějí,
ti s Sodomú zatraceni
budú i s jinými městy,
jenž sú byli hříešni, peští.
675 Tak Ezechiáš učinil,
aniž jest v tom co zavínil:
vida hada měděného,
ot Mojžieše dřiev slitého,
anoť se mu lid klaněje
680 a rozličně obětuje,
ztraskotal jej až do prachu
i obrazy, jenž tu stáchu.
Byť se byl kto také klaněl
těm anděloom, kteréž chrám měl,
685 aneb volom těm dvanáďcti,
jenž kupadlo měli nésti,
byl by toho nedopustil
král Šalomún, ale pomstil,
poňadž v knihách svých Múdrosti
690 velmi tupí také zlosti,

52b

jenž se v počtě slúpov dějí,
jenž nevidie ni smyslejí,
jakožto die svatý prorok
tento v svém žaltáři porok:
695 „Podobni jim buďte všichni,
kteříž sú je učinili
aneb v ně co doufají, 59 a
by co mohly, kteříž mnějí.“
Vystřichaj se, Horo, toho,
700 jenž máš obrazov přemnoho,
jimžto sviece obětuješ,
hlav, kolenú nakloňuješ,
je ctíš, myješ, kryješ, líbáš,
a tak je za bohy své máš,
705 by se k nim nepřirovnala,
zcepeněci oněměla.

Ovšem lidé sú stvořeni
k uobrazu pak, podobenství
Pána Boha podlé duše,
710 aniž jest kto kdy to zruše,
neb jakž Bóh jedné podstaty
jest, u bytu tři osoby,
těž jest v duši naší jedné
rozum, pamět, vůle také.
715 Tehdy jeho obraz máme,
vzácně v duši jej tiepáme,
kdyžto jeho právě známe,
jeho ve všem poslucháme,
jeho všecka dobroděníe
720 máme v srdci bez přestánie.“

V TĚTO KAP[ITULE] POROKUJE PRAZE HORA ZBOŘENIE
KOSTELÓV A ZPÁLENIE DOMÓV, KLÁŠTERÓV, ZRUŠENIE
VARHAN I OLTÁŘÓVI KAPELA ŽE BRÁNÍ MIETI KRÁSNÉHO
MEŠNÉHO RÚCHA, ZLATÝCH KALICHÓV A STŘIEBRNÝCH
I OFĚR DÁVATI ETC.

Pošmúřivši tváři Hora 53
vece: „Chytřes mne otbýla.
Pročpak boříš i kostely,
pálíš domy, ctné kláštery,
725 jenž sú Bohu ustaveni,
jeho svatým posvěceni,
v nichžto služba jest pořádná,
Bohu, svatým libá, vzácná?
Však v žaltáři David praví:
730 „Domu tvého já miluji
krásu, Pane, neb naň slušie
svatost mnohá dnov na dlúze.“
A teď súdce náš spravedlný
735 v němžto bránil i kupčiti,
břemen skržeň i nositi,
ovšem pak jeho bořiti
aneb ohněm vypáliti.
Bóh sám kázal ustaviti
740 chrám svůj i stan ozdobiti,
nikdiež jeho pak bořiti
nerozkázal ni kaziti.
Rušíš také i varhany
i oltáře i s kaplami.
745 Velíť prorok na varhany
i húslemi i trúbami
Bohu chválu ctně vzdávati,
jeho jménu vždy zpievati.
Mnozí také z svatých otcov
750 několiko sú oltářov
ve jmě Boha ustavili, 54 a
avšak sú jich nezbořili.